

ימצא חיים. וכתוב גבי חכמה כי מוצאי מצא חיים:

Il trouvera la vie.

Et il est écrit à propos de la sagesse (Michleï ch.8 v.35) Car celui qui m'a trouvé a trouvé la vie:

בעלי אגדה. מתוך שהן דרשנין ומושכין את הלב הכל מכבדין אותם:

Les Maîtres de la Haggadah.

Du fait qu'ils commentent (les versets de la Torah) et que par cela ils attirent le cœur (*des gens*), tout le monde les respecte:

לבעל הדין. רשע או עובד כוכבים:

Au parti.

L'impie ou l'idolâtre:

להנצל אנו בהן כו'. שהצדקה מצלת מגיהנם כדאמרי' לקמן בשמעתיך:

Pour être sauvé grâce à eux etc.

Car la Tzédaka sauve de l'enfer:

שמזונותיו של אדם. שכר שיתפרנס ממנו:

Car la nourriture d'un Homme.

Le salaire qu'il va gagner et avec lequel il va se nourrir:

חסרונותיו. הפסד שעתיד להפסיד:

Ses manques.

Les pertes qu'il va subir (*litt. perdre*):

זכה. למזל טוב יתן אותו חסרון לעניים:

S'il mérite.

La bonne chance, il donnera ce manque (*ce qui devra lui manquer*) aux pauvres :

חזא [להן] בחלמא. במוצאי יום הכפורים:

Il vit [pour eux] en rêve.

A la sortie du jour de Kippour:

דבעו מחסר שבע מאה דינרין. באותה שנה:

Qu'ils devaient perdre 700 dinars.

Cette année là:

שקיל צדקה מינייהו. כל השנה היה כופן בדברים וגובה מהן צדקה:

Il prit de chez eux la charité.

Durant toute l'année il les forçait par ses paroles, et prenait de chez eux la charité:

פש גבייהו. ערב ראש השנה שיבסר דינרי שלא נתנו לצדקה משבע מאה דינרי:

Il leur resta.

La veille de Roch Hachana (*de l'année suivante*), 17 dinars qu'ils n'avaient pas donné à la Tzédaka sur les 700:

לא תדחלו. למיפסד יותר:

N'ayez pas peur.

De perdre plus (*vous ne perdrez pas plus*):

אמאי לא אמרת לן. מתחלה שכך חלמת והיינו נותנין כולן:

Pourquoi ne nous as-tu pas dit.

Depuis le début, que tu a rêvé ainsi, et on t'aurait tout donné:

השתא כן. אם נפלת:

Maintenant, ainsi.

Si j'étais tombé:

איחייב מאן דסני לן. כאדם שתולה קללתו בחבירו:

Celui qui me hais aurait été passible.

Comme quelqu'un qui rattacherait sa malédiction sur son ami:*

*Ce qui signifie qu'en parlant de soi, il ne veut pas employer une expression négative, mais l'exprime en utilisant ses ennemis comme sujet, (ici l'expression "son ami" veut dire l'autre):

מחללי שבת ועובדי עבודת כוכבים. בסקילה ואמר מר (כתובות דף ל:): מי שנתחייב סקילה או נופל מן הגג או חיה דורסתו דדמי לסקילה דתנן (סנהדרין דף מה.) בית הסקילה היה גבוה שתי קומות וכו':

Ceux qui profanent le Chabbat et les idolâtres.

(*Ils sont passibles*) de lapidation, et un Maître a dit (Ketoubot p.30a): celui qui est passible de lapidation, tombe d'un toit ou est terrassé par un animal, car cela est similaire à la lapidation, come l'enseigne une Michna (Sanhédrin p45a): le lieu où l'on lapidait, était haut de deux étages etc.:

פרקליטין. מליצי יושר [של מלאכי השרת]:

Des défenseurs.

Qui plaident en sa faveur [des anges serviteurs (de D...)]

כי אספתי את שלומי מאת העם הזה. ומהו השלום את החסד ואת הרחמים שהיו רגילין לעשות:

Car j'ai retiré ma paix d'entre ce peuple.

Et que signifie "la paix"? Les actes de bonté (qu'ils faisaient) et la miséricorde dont ils avaient l'habitude de faire preuve:

מפעפפו. מרככו:

Le fait bouillir.

Le ramollit.

הגוף סובלו. [כל הגוף] מלא רוח:

Le corps le supporte.

[Tout le corps] est rempli d'air (*litt. de vent*):

ואני בצדק. בתחלה ואחר כך אחזה פניך בתפלה:

Et moi avec la Justice (Tzedek=justice, c'est aussi la Tzedaka qui est un acte de justice).

D'abord (la Tzedaka) puis "je vois Ta face":

אשבעה בהקיץ תמונתך. בשכר הקיצה אשבע תמונתך:

Je me rassasierai éveillé, de Ton Image.

Grâce a la veille (*litt. par le salaire de la veille*), je le rassasierai de Ton image:

מלוה ה' חונן דל. החונן דלים נעשה מלוה להקב"ה וכתוב ועבד ליה לאיש מלוה (משלי כב):

Prête à D..., celui qui donne au pauvre.

Celui qui donne au pauvre, prête à D..., et il est écrit : "l'emprunteur est l'esclave du prêteur" (Michleï 22)

ואיזו היא צדקה המצלת מדינה של גיהנם. כלומר איזה מן המקראות הללו מדבר מדין של גיהנם אותו שכתוב לא יועיל הון ביום עברה:

Quelle est la Tzedaka qui sauve de l'enfer ?

Lequel parmi ces versets parle de l'enfer? Celui dans lequel il est écrit : "la richesse est inutile, le jour de la colère :